

Motion till riksdagen 2013/14:Fö6

av Peter Hultqvist m.fl. (S)
med anledning av skr. 2013/14:185

Riksrevisionens rapport om Försvarmaktens förmåga till uthålliga insatser

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen inför nästa regleringsbrev till Försvarmakten ska ha utarbetat tydligare mål, kvalitativa och kvantitativa, för Försvarmaktens återrapportering i fråga om samtliga krav för insatsverksamheten.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att påbörja arbetet med att utveckla och förtydliga begrepp som är grundläggande för styrning av Försvarmaktens insatsförmåga för att kunna tillämpa dessa i försvarets inriktningsproposition 2015 och vid återrapportering till riksdagen.

Motivering

Riksrevisionen har genomfört en granskning av Försvarmaktens förmåga till uthålliga insatser. Den överlämnades till regeringen den 17 december 2013. Den övergripande slutsatsen i granskningen är att Försvarmakten varken nu eller de närmaste åren kommer att kunna nå upp till de krav på insatsverksamheten som regeringen och riksdagen har beslutat om.

Kritik riktas bl.a. mot att det inte finns tillräckligt med personal för att klara insatser, beredskap och utveckling. Man pekar på långsiktig obalans i såväl materiel som förbandsanslaget. Regeringens styrning bedöms som otillräcklig och redovisningen till riksdagens som till vissa delar ofullständig.

Av den försvarspolitiska inriktningspropositionen 2008/09:140 framgår att regeringen ställer krav på att Försvarmakten ska ha förmåga att över tid hålla ca 2 000 personer ur insatsorganisationen insatta nationellt och internationellt. Att denna kapacitet saknas förklarar regeringen med att det bör vara ”den

Fel! Okänt namn på

samlade effekten av våra bidrag som bör vara utgångspunkten för Försvarsmaktens utformning av sin förmåga, inte ett kvantitativt mål för förmågans omfattning.”

På denna punkt har regeringen föreslagit och riksdagen beslutat om ett kvantitativt mål som inte visat sig vara genomförbart. Regeringen väljer nu i ett försök att ge beslutet en annan innebörd än den ursprungliga och att tona ned sitt misslyckande genom en bortförklaring. Detta förändrar dock inte i sak det förhållandet att ett avgörande kvantitativt mål som regeringen satt för den nya insatsorganisationen inte kunnat förverkligas. Regeringens kommentar öppnar för frågan om varför man föreslår tydliga kvantitativa mål när betydelsen av dessa i ett senare skede kraftigt tonas ned. Agerandet ger ett synnerligen inkonsekvent intryck. Tydliga och kvantitativa mål måste anses vara relevanta instrument i myndighetsstyrning och regeringen bör väl tillskriva sina egna mål en relevans i genomförandet av insatsverksamheten. Regeringen bär ett tydligt ansvar för det inträffade.

Riksrevisionen föreslår förtydliganden av innebörden av begrepp som insatser, uthålligt och över tiden. Man vill klargöra de tids- och avtalskrav som ska gälla för Försvarsmaktens verksamhet. Regeringen svarar med att dessa rekommendationer ska övervägas inom ramen för arbetet med nästa försvarspolitiska inriktningsproposition. Vad gäller kravet på återrapportering till riksdagen så anser regeringen att det kan finnas anledning att se över återrapporteringskraven efter att en försvarspolitisk inriktningsproposition har överlämnats till riksdagen. Regeringens intention är således att bära med sig samma brister som Riksrevisionen påtalat i denna granskning även när kraven för nästa försvarsbeslutsperiod formuleras.

Regeringens sätt att kommentera Riksrevisionens förslag bär passivitetens prägel. För att nå efterfrågad effekt i tydlighet men också i återrapportering bör arbetet med detta startas redan nu. Risker är annars uppenbara att ett kvalificerat underlag på dessa punkter som svarar upp mot Riksrevisionens krav inte kommer att föreligga i samband med att nästa inriktningsproposition ska presenteras. Särskilt stor är risken att återrapporteringskraven till riksdagen inte kommer att ha utvecklats till en acceptabel nivå. På dessa punkter finns det anledning att rikta kritik mot regeringens kommentarer till Riksrevisionens skrivelse. Riksdagen har legitima krav på att regeringens förbättringsarbete avseende såväl styrningen av insatsverksamheten som återrapportering till riksdagen av densamma sker med en högre ambitionsnivå än den som nu redovisats i regeringens skrivelse.

Stockholm den 30 april 2014

Peter Hultqvist (S)

Åsa Lindestam (S)

Anna-Lena Sörenson (S)

Eva Sonidsson (S)

Clas-Göran Carlsson (S)

Peter Jeppsson (S)

Kent Härstedt (S)